

Ministeriet for Videnskab Teknologi og
Udvikling
v/ IT- og Telestyrelsen
Holsteinsgade 63
2100 København Ø

30. august 2010
IMT/SUP

Sendt pr. mail: itst@itst.dk og mk@itst.dk

Høring om udkast til ny telelov

Telekommunikationsindustrien (TI) skal hermed afgive bemærkninger til udkast til *Forslag til Lov om elektroniske kommunikationsnet og –tjenester* på følgende områder:

- I Nummerportabilitet (§ 26)
- II Reglerne om bistand til politiet og stedbestemmelse af alarmopkald (§ 9 og § 60)
- III Takstoplysningsfacilitet (§ 4)
- IV Service 900-nævnet

I Nummerportabilitet

Telekommunikationsindustrien skal hermed afgive bemærkninger til lovforslagets § 26 om nummerportabilitet.

Det fremgår af § 26, at en slutbruger, der har anmodet om portering af abonnentnumre skal kunne få sin porteringen gennemført i løbet af én arbejdsdag efter, at anmodningen er kommet frem til den afgivende udbyder, og at slutbrugeren ikke skal afvente udløbet af en eventuel bindingsperiode eller et opsigelsesvarsel, før porteringen effektueres.

Telekommunikationsindustrien finder imidlertid at denne ændring ikke er begrundet i hverken den bagvedliggende direktivtekst¹ eller i konkrete problemer på det danske telemarked. Derimod kan ændringen betyde både praktiske vanskeligheder i forhold til specielt erhvervs-kunder og ydermere i praksis stille privatkunder dårligere.

¹ TI noterede sig redegørelsen fra ITST på informationsmøde den 16. august om hvordan ITST forstod Kommissionens udlægning. Uanset denne redegørelse ændrer det imidlertid ikke ved den faktiske ordlyd i Direktivet.

Udgangspunktet er at teleindustrien ikke oplever "dag til dag" portering som et stort ønske fra kunderne af den enkle grund, at det aldrig vil kunne betale sig for kunden, da kunden i mindst den første måned vil komme til at betale dobbelt så mange faste afgifter, da kunden både skal betale den nye operatør for det tilvalgte abonnement og den forrige operatør (donor) i en given opsigelsesperiode.

Danske televirksomheder lever fuldt op til krav om, at selve porteringen skal ske indenfor én dag, idet kunden i forbindelse med nummerportabilitet maximalt er teknisk afbrudt i 10 minutter. Desuden gennemføres langt de fleste porteringer om natten.

I.1 Forhold til direktivtekst

Lovforslagets § 26 stk. 1 og 2 er en vidtgående fortolkning af forsyningspligtdirektivet, hvor kravet i Artikel 30, stk. 4 (som ændret ved direktiv 2009/136 artikel 1.21) er, at:

Abonnenter, der har indgået en aftale om portering af et nummer til en anden virksomhed, skal under alle omstændigheder have dette nummer aktiveret inden for en frist på én arbejdsdag.

Direktivet fremhæver netop, at fristen er afhængig af indgående aftaler, der så kan indeholde bestemmelser om opsigelse og opgørelse af abonnementsforhold, hvor et absolut krav om ikke kun selve portering men også omfattende opsigelse inden for én dag reelt vil umuliggøre effektivering af lovforslagets stk.3.

Stk 3. Uanset stk. 1 og 2 skal slutbrugere, der har anmodet om portering af abonnentnumre, overholde bestemmelser i en kontrakt med den udbyder, som slutbrugeren i forbindelse med porteringen helt eller delvist opsiges sit kundeforhold hos, om opfyldelse af betalingsforpligtelse for en eventuel bindingsperiode eller under et opsigelsesvarsel.

Direktivet drejer sig om aktiveringen af det porterede nummer, således at brugeren ikke oplever at skulle undvære tjenesten, når de kontraktlige forhold er afklaret, idet direktivet præcisere at:

Den tid, tjenesteydelsen udebliver under porteringsprocessen, må under alle omstændigheder ikke udgøre mere end én arbejdsdag.

Af samme grund giver direktivet også mulighed for at:

47) De kompetente nationale myndigheder kan fastlægge den globale proces for porteringen af numre under hensyntagen til de nationale bestemmelser om kontrakter og den teknologiske udvikling.

Denne forståelse af direktivet og det hensigtsmæssige ved en tolkning, der fokuserer på den tekniske portering, afspejles i ECC rapport om nummerportabilitet² hvor NRAerne sammenfatter deres analyse af direktivteksten og de ganske mange fortolkningsmuligheder², som direktivteksten indeholder, til, at det primært drejer sig om dels at undgå at portering misbruges til skade for konkurrence og dels at portering sker på en betryggende måde for brugerne:

The TFNP interprets the objective of the new provision in the fourth paragraph of Article 30 as being that the process of switching operators while retaining your number should be carried out within the shortest possible time. The TFNP understands that number portability should not add unnecessary extra time when switching operators compared with when a customer explicitly opts not to keep his number.

...

The TFNP considered that Article 30 implies that NRAs should define the stages in the porting process in such a way that operators (losing/donor) do not misuse their position to create unnecessary delays in the porting process. It should also be observed that some measures to prevent slamming and unfair win-back actions can be built in the procedures however taking into account that such measures potentially increase the porting time.(ECC 155 p.4)

I og med den danske praksis netop ikke åbner for misbrug til at hindre konkurrence eller i øvrigt kommer slutbrugerne til ulempe så vil efter Teleindustriens vurdering være mere hensigtsmæssigt hvis ITST i § 26 eksempelvis gentager den præcise direktiv tekst (den reviderede Artikel 30 stk. 1-4) og så i bemærkningerne åbner for efterfølgende afklaring af den præcise forståelse, når erfaring fra implementering i alle medlemslande og yderligere præcisering eksempelvis i CoCom regi er indhentet. TI vil i den forbindelse henlede ITST opmærksomhed på det svenske lovudkast: *Bättre regler för elektroniska Kommunikationer*³ der i sin håndtering af samme problemstilling, der netop åbner for den fornødne fleksibilitet i efterfølgende bekendtgørelse

I.2 Forhold til kunderne

² ECC 155: 'The TFNP considered the text [Artikel 30] and found various ways in which it could be understood' (p. 8) og '..... the Task Force on Number Portability (TFNP).., which would study the exact meaning of the rule which says that the number must be activated i) within the shortest possible time; ii) in any case, within one working day (chapter 4 in this report).(p.4)

³ <http://www.regeringen.se/content/1/c6/14/93/46/e115fc51.pdf> specielt p. 212-16

A. Generelt

Udkastet til lovforslaget fastslår i den nye § 26, at en nummerporteringsproces skal gennemføres på ét døgn. Dette er allerede en realitet og er implementeret i branchens regelsæt for håndtering af nummerportabilitet (Rules & Procedures). Dette sker i praksis ved at modtagende operatør inden for 24 timer får information fra afgivende operatør, hvormed modtagende operatør får information om, til hvilken dato slutbrugerens nummer flyttes eller årsagen til at slutbrugerens nummer ikke kan flyttes. Denne løsning indebærer dog ikke mulighed for aktivering og reel overførsel af slutbrugerens nummer til modtagende operatør med én dags varsel.

- Aktiveret på én dag

Der ønskes en nummerporteringsproces på én dag i lovforslaget, defineret som ”i løbet af én dag, dog forstået som senest ved udgangen af den næstfølgende arbejdsdag, efter at anmodningen er kommet frem til den afgivende udbyder”. Lovforslaget vil på dette punkt have følgende konsekvenser for slutbrugerens oplevelse af sin nummerporteringsproces:

Det opleves ikke nødvendigvis som én arbejdsdag for slutbruger. Dette kan illustreres med følgende eksempel, hvor en nummerportering f.eks. anmodes igangsat en mandag til den afgivende operatør og denne kan/skal først afgive nummeret senest den følgende hverdag. Ligeledes kan dette give store udfordringer, hvis slutbruger har en forventning om, at dette også vil ske på en weekenddag eller helligdag, idet der i branchen er aftalt, at der ikke gennemføres nummerportering i weekender og helligdage. Det er fordi branchen ønsker at beskytte slutbruger imod manglende telefoniadgang hen over en weekend eller helligdag. (Det bemærkes, at der ved fejl på nummerportering ikke nødvendigvis findes en tilgængelig kundeservice eller teknisk support i weekenden på helligdage.) Endvidere vil en aktivering af et mobilt SIM-kort solgt f.eks. via udbyderens webportal ikke kunne være fremme ved slutbruger med så kort tidsfrist. Dermed vil der være sket et udbyderskifte, men slutbruger er ikke i besiddelse af SIM-kortet fra sin nye udbyder (og det vil opfattes af slutbruger som at være uden telefoni). Ved nummerportering af et fastnetnummer inden for tidsfristen på én arbejdsdag, kan der være nogle tekniske problemer, som vanskeliggøres af den tekniske opsætning, der skal fjernes hos slutbrugerens afgivende operatør, eller som skal installeres hos slutbrugerens modtagende operatør. Endvidere bemærkes, at hvis der ikke forefindes en telefonlinje til den ønskede teknologi, skal en sådan først ligeledes etableres.

For portering af fastnetkunder gælder desuden, at uanset om det drejer sig om erhvervs- eller privatkunder, så vil det i tilfælde hvor der skal graves være umuligt at foretage porteringen på en dag.

- Bindingsperiode og opsigelsesvarsel

Skal nummeret kunne flyttes inden for én dag og dette skal ske uden hensyntagen til bindings- eller opsigelsesvarsler, vil dette kræve udvikling i OCH-systemet samt hos operatørerne. I dag laves en mobil nummerportering (postpaid) hos de fleste operatører via ICC validering, hvilket indebærer at modtagende operatør fremsender NP anmodningen, indeholdende nummer og SIM-kort nummer, til afgivende operatør - og NP anmodningen gennemføres. I denne proces er sparet fremsendelse af opsigelsesfuldmagt imellem operatørerne. Dette gør, at der ikke vil fremgå oplysning om slutbrugerens ønske om her og nu nummerportering eller efter endt opsigelses- eller bindingsperiode. Derfor skal OCH systemet og operatørernes systemer udvikles til at kunne medsende denne vigtige information om kundens ønske.

Slutbrugerne vil med meget stor sandsynlighed spørge modtagende operatør om omkostningen for brud på opsigelses- eller bindingsperioden hos afgivende operatør. Modtagende operatør vil ikke være i stand til at give kunden svar herpå, men er nødt til at henvise slutbrugeren til afgivende operatør.

Dette vil afstedkomme 2 fremtidige muligheder for modtagende operatør at agere efter ved slutbrugerens anmodning om nummerportering.

1. Henvisning af slutbrugeren til afgivende operatør for oplysning af omkostning ved brud på opsigelses- eller bindingsperiode og samtidigt hermed igangsætter modtagende operatør nummerporteringeprocessen (og konsekvensen bliver så, at der findes et aftaleforhold hos begge operatører, hvor kunden er forpligtet til at betale).
2. Modtagende operatør igangsætter ikke nummerporteringsprocessen og etablering af nyt kontraktforhold, førend slutbrugeren har undersøgt omkostningen for brud på opsigelses- eller bindingsperiode hos afgivende operatør. Ved denne fremgangsmåde medvirker modtagende operatør ikke til at kunden står med to aftaleforhold. Kunden vil omvendt opleve en nummerporteringsproces som vanskeligere end i dag, da der skal tages dialog om nummerporteringeprocessen med modtagende operatør mere end én gang.

Ved mulighed 2 gives afgivende operatør ligeledes mulighed for winback af kunden, idet afgivende operatør kommer i dialog med kunden om brud på opsigelses- eller bindingsperioden førend nummerporteringeprocessen er igangsat.

Hos afgivende operatør kan en udregning af brud på opsigelses- eller bindingsperiode yderligere forsinke nummerporteringeprocessens opstart, idet der ikke nødvendigvis kan gives slutbrugeren en endelig totalomkostning samme dag den bestilles (her tænkes specielt på større erhvervskunder med et komplekst aftaleforhold). Ligeledes vil der hos afgivende operatør nødvendigvis heller ikke ske en her og nu slutfakturering, idet denne vil forekomme på slutbrugerens kommende faktura, jf. operatørens faktureringscyklus. Dermed kan slutbrugeren

modtage slutfakturaen fra afgivende operatør efter at fortrydelsesretten hos modtagende operatør er udløbet eller op til flere uger efter at nummerporteringsprocessen er gennemført.

- Kompensation:

Det fremstår rimelig uklart, om kompensationsordningen, jf. § 26, stk. 4, afstedkommer et kompensationskrav rettet både mod den modtagende og den afgivende operatør.

Det fremstår rimelig uklart, hvem der besidder bevisbyrden for krav om kompensation (er det slutbrugeren, afgivende operatør eller modtagende operatør eller skal tvister om kompensationer tilgå Teleankenævnet).

Såfremt årsagen til berettiget kompensation ligger hos tredjemand, f.eks. OCH A/S, grundet et nedbrud, der gør at nummerporteringsprocessen ikke kan gennemføres, skal kompensationen så afregnes via tredjemand og skal kunden dermed sendes til tredjemand for afklaring af kompensationsspørgsmålet?

Det fremstår rimelig uklart, hvad IT- og Telestyrelsens definition af forsinket portering vil betyde i skyldsspørgsmålet om forsinket portering. Kan dette mon betyde, at porteringen er gennemført imellem afgivende og modtagende operatør, men ikke gennemført hos resterende operatører, så der f.eks. ikke kan ske tilringning til et givet netværk og dermed af slutbrugeren opfattes som værende en forsinkelse af nummerporteringsprocessen.

Misbrug af portering tolkes som værende:

1. En operatør, der igangsætter NP uden bemyndigelse fra slutbrugeren. Her anser vi dette forhold som allerede reguleret via brancheaftalen.
2. Igangsættelse af NP ved brug af opsigelsesfuldmagt underskrevet af uberettiget og dermed gennemførsel af NP uden rette slutbrugers accept. Dette anser vi som værende bedrageri og dermed et forhold imellem slutbruger og politiet.

B. Erhvervskunder

Specielt for erhvervskunder er nummerportering en proces der involverer adskillige aktører: Kunden, afgivende operatør, modtagende operatør, ekstern forhandler for blot at nævne de typiske. Alene den overlevering af information der skal finde sted imellem disse led tager tid og en mulig fejlkilde, der kan forsinke porteringsprocessen betydeligt.

Eksempelvis skal kunden give modtagende operatør fuldmagt til at opsi- ge det eksisterende aftaleforhold med afgivende operatør. Giver kunden i denne forbindelse ufuldstændige oplysninger eller en utilstrækkelig fuldmagt til

modtagende operatør, vil modtagende operatørs porteringsanmodning blive afvist af afgivende operatør, og der vil gå yderligere tid med korrektion af fejlene – erfaringsmæssigt kan der ofte gå nogle dage med denne proces.

For portering af fastnetkunder gør der sig yderligere det forhold gældende, at der som nævnt oven for i nogle tilfælde skal involveres en tekniker i porteringen, hvis der skal etableres ekstra / nye fysiske forbindelser til kundens adresse – i nogle tilfælde involverer dette også en entreprenør der skal udføre gravearbejde. Det er svært at forestille sig hvilket beredskab, der skal være til rådighed for at sikre at portering i disse sager kan ske indenfor 1 arbejdsdag.

Ovenstående tager udgangspunkt i portering af en enkelt slutbruger, men for erhvervskunder gør der sig i rigtig mange tilfælde det forhold gældende, at en portering omfatter adskillige slutbrugere på en gang – i nogle tilfælde mange tusinde slutbrugere. Selv med et helt økonomisk uforholdsmæssigt beredskab hos teleoperatørerne vil det være umuligt at sikre, at man til enhver tid kan leve op til kravet om portering indenfor 1 arbejdsdag i forhold til erhvervskunder med flere ansatte (slutbrugere). Kunder selv vil i øvrigt heller ikke have et beredskab, der sætter dem i stand til at håndtere, at alle deres telefonnumre porteres på en gang i løbet af 1 dag. Kravet om gennemførelse på en dag savner enhver fornuftig mening i denne sammenhæng – det væsentlige for disse kunder er ikke en super hurtig portering men en velplanlagt og problemfri glidende overgang, der sikrer dem fuld forbindelse for alle medarbejdere uden afbrydelser.

I dag håndteres nummerportering af erhvervskunder med flere ansatte typisk i et samarbejde mellem kunde, afgivende - og modtagende operatør, idet der typisk laves en egentlig porteringsplan, der sikrer, at kundens portering forløber glidende – for de store erhvervskunders vedkommende typisk over nogle uger.

C. Privat kunder

Specielt for privat kunder vil lovforslagets bestemmelse § 26, stk. 3, at kunden skal kunne frikøbe sig fra bindings- og opsigelsesperiode hos den afgivende operatør være uhensigtsmæssig. Denne bestemmelse som i øvrigt er mere vidtgående end direktivets tekst, der netop fastlægger at kontraktlige forpligtigelser skal overholdes, indebærer at kunderne kan komme til stå i en situation, hvor en rigid fastholdelse af portering ikke kun i teknisk henseende inden for én dag betyder øget risiko for, at kunden utilsigtet er bundet af to aftaler og dermed udsættes for dobbeltbetaling.

Telekommunikationsindustrien skal i øvrigt påpege, at i alle de drøftelser der har været om nummerportering med brugere og deres organisationer – herunder også med Forbrugerombudsmanden og Forbrugerrådet – har det stedse været fremført, at det var meget væsentligt, at teleoperatørerne tilrettelagde nummerportering således, at brugerne ikke kom i klemme med at de skulle betale til to teleselskaber i en periode. Det er på den baggrund helt uforståeligt at man i lovforslaget lægger op til en løsning som man selv med et beskedent kendskab til

virkeligheden må forudse vil give anledning til stor utilfredshed og frustration – og som vil give anledning til utallige klagesager og kunder der føler sig narret og vildledt af lovgivningen.

III Reglerne om bistand til politiet og stedbestemmelse af alarmopkald (§ 9 og § 60)

Telekommunikationsindustrien har følgende bemærkninger til lovforslagets bestemmelser om bistand til politiet (§ 9) og stedbestemmelse af alarmopkald (§ 60):

Ad bemærkninger til § 9 – Teleobservation

TI anmoder om at det sikres, at der ikke med de foreslåede ændrede lovforslagsbemærkninger ændres ved grundlaget for den verserende dialog mellem Rigspolitiet, Justitsministeriet, IT- og Telestyrelsen og telebranchen om rammerne for krav til indretning af udbydernes udstyr og tekniske systemer med henblik på teleobservation.

TI anmoder i den forbindelse om, at det i lighed med lovforslagsbemærkninger til den gældende § 15 vedrørende teleobservation (L 219 fra 2006) anføres i lovforslagsbemærkningerne, at ”*Det skal bemærkes, at der er tale om en allerede eksisterende teknik*”.

TI anmoder endvidere om, at der tilføjes en henvisning til det tekniske udredningsarbejde om teleobservation, som var forudsat i Regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse fra november 2005. I handlingsplanen fremgår således følgende om anbefaling 30 om teleobservation:

”30. Arbejdsgruppen anbefaler, at udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester på baggrund af en observationskendelse forpligtes til fremadrettet (løbende) at udlevere oplysninger til politiet om, hvilke mobiltelefonmaster en tændt mobiltelefon er i forbindelse med. Udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester bør være forpligtet til at indrette deres tekniske systemer således, at de i retsplejelovens kapitel 71 nævnte indgreb er mulige.

”Regeringen vil arbejde videre med denne anbefaling og har til hensigt – efter den fornødne tekniske konkretisering og afklaring – at fremsætte lovforslag herom.”

Det tekniske udredningsarbejde om teleobservation fandt utraditionelt først sted efter vedtagelsen af lovforslaget om krav til indretning af udbydernes udstyr og tekniske systemer med henblik på teleobservation, og resultatet af udredningsarbejdet findes i IT- og Telestyrelsens afrapportering fra den tekniske arbejdsgruppe om terrorbekæmpelse” fra 7. juli 2006 (vedlagt).

Det tekniske udredningsarbejde afklarede de tekniske tvivlsspørgsmål, der var opstået i forbindelse med fremsættelsen af lovforslagene om krav om sikring af muligheden for teleobservation (L 217 om ændring af retsplejeloven og L 219 om ændring af teleloven). Disse tvivlsspørgsmål omhandlede dels spørgsmålet om observation af tændte men ikke-aktivt kommunikerende mobiltelefoner, dels spørgsmålet om mulighederne for indhentelse af oplysninger om afstanden til masten. Afrapporteringen fra udredningsarbejdet anviser, hvilke tekniske muligheder der i 2006 eksisterede for teleobservation (anbefaling 30), og anviser dermed det nærmere omfang af kravene til indretning af udbydernes udstyr og tekniske systemer med henblik på teleobservation.

Ved fremsættelse af lovforslagene om regler om teleobservation i 2006, blev begrebet teleobservation, jf. retsplejelovens § 791a, stk. 5, defineret nærmere i lovforslagsbemærkninger til både L217 og L219. På trods af telebranchens indsigelser herimod, jf. TI's hørings svar af 24. marts 2006 til udkastet til ændring af retsplejeloven, omfattede definitionen af teleobservation omtale af "oplysninger om afstanden fra masten" – et krav som ellers ikke indgik i anbefaling 30 i Regerings handlingsplan. TI bemærker med tilfredshed, at udkastet til lovforslagsbemærkninger til den foreslåede § 9 ikke gentager den mangelfulde definition af teleobservation fra 2006.

Udkastet til lovforslagsbemærkninger side 53, midtfor indeholder imidlertid en henvisning til, at de gældende definitioner i retsplejelovens kapitel 71 og 74 finder anvendelse. Idet lovforslagsbemærkningerne til ændringen af retsplejeloven fra 2006 (L 217) også indeholder omtalen af "oplysninger om afstanden fra masten", og idet der siden 2006 – på trods af ovennævnte afrapportering fra den tekniske arbejdsgruppe – fortsat har været drøftelser mellem telebranchen og Rigspolitiet om mulighederne for afgivelse af oplysninger om afstanden fra masten, anmoder TI om, at det præciseres via lovforslagsbemærkningerne til den nye telelov, at omtalte oplysninger om afstand til masten omfatter tilgængelige afstandsoplysninger, som kan være omfattet af visse usikkerheder, jf. det anførte i afrapportering fra den tekniske arbejdsgruppe.

På denne baggrund anmoder TI samlet om, at følgende præciseres i lovforslagsbemærkningerne til reglerne om teleobservation, enten på side 53 midtfor eller på side 55 midtfor:

"Ved teleobservation forstås, jf. retsplejelovens § 791 a, stk. 5, at politiet fra udbydere af telenet eller teletjenester kan indhente oplysninger vedrørende lokaliseringen af en mobiltelefon, der antages at benyttes af en mistænkt. Ved teleobservation forstås nærmere indhentelse af oplysninger, der gør det muligt løbende at stedfæste en mobiltelefon, når mobiltelefonen er tændt og deltager i kommunikation, det vil sige oplysninger om hvilke mobiltelefonmaster og celler der er anvendt, og tilgængelige oplysninger om i hvilken afstand fra masten mobiltelefonen befinder sig.

Der er tale om en teknik, som allerede eksisterede i 2006, da den gældende regel om kravene til indretning af udbydernes udstyr og tekniske systemer med henblik på teleobservation blev vedtaget.

De nærmere tekniske muligheder for teleobservation, og dermed det nærmere omfang af kravene til indretning af udbydernes udstyr og tekniske systemer med henblik på teleobservation fremgår af IT- og Telestyrelsens afrapportering fra den tekniske arbejdsgruppe om terrorbekæmpelse” fra 7. juli 2006.”

Ad bemærkninger til § 9 – definitioner og anbefalinger i øvrigt

På side 53 henvises til ”Regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse” for en nærmere uddybning af hvilke anbefalinger der implementeres med den foreslåede § 9. TI finder det væsentligt, at anbefalingernes ordlyd gengives svarende til lovforslagsbemærkningerne til den gældende § 15 eller alternativt angives med anbefalingens nummer og hovedindhold – fx ”Anbefaling 30 om teleobservation”.

På side 53 henvises til, at de nærmere definitioner af de begreber fra retsplejeloven, som opremses i den foreslåede § 9 kan findes i retsplejeloven. TI finder det væsentligt, at definitionernes ordlyd gengives svarende til lovforslagsbemærkningerne til den gældende § 15, herunder for at undgå misforståelser og begrebsforvirring, jf. fx nedenfor om sondringen mellem ”udvidet teleoplysning” og ”teleobservation” kontra det ikke definerede begreb ”maste-oplysninger”.

Ad bemærkninger til § 9 – Samtidig adgang til aflytning og teleoplysninger

På side 54, 6. afsnit i udkastet til lovforslagsbemærkninger til § 9, er teksten fra lovforslagsbemærkningerne til den gældende § 15 kun gengivet delvist, idet 1. punktum med følgende tekst er udgået (og flyttet til side 55, 3. sidste afsnit):

”Adgang til fremadrettede teleoplysninger sker automatisk ved etablering af en aflytning og udleveres til politiet mod kendelse.”

Teksten fortæller, at adgang til aflytning og fremadrettet teleoplysning sker samlet og derfor ikke kan adskilles. Det er derfor væsentligt, at medtage hele teksten i afsnittet, så 6. afsnit på side 54 herefter får følgende ordlyd – lige som hidtil:

”Adgang til fremadrettede teleoplysninger sker automatisk ved etablering af en aflytning og udleveres til politiet mod kendelse. For så vidt angår telefonitjenester, giver en aflytning således adgang til viden om A-nummer og B-nummer. For så vidt angår pakkekoblet datatransmission, herunder internetadgang, giver en aflytning i form af adgang til bruttodatastrømmen politiet mulighed for adgang til viden om, hvad kunden foretager sig via tjenesten”.

Ad bemærkninger til § 9 – Sortering af datastrøm

På side 54, 7.-8. afsnit i udkastet til lovforslagsbemærkninger til § 9, gentages to tekstafsnit fra lovforslagsbemærkningerne til den gældende § 15 (L 219, side 22, 2. spalte). Imidlertid gav disse lovforslagsbemærkninger fra 2006 anledning til stor tvivl om rækkevidden af kravene til sortering af data-strømmen fra pakkekoblet datatransmission. Tvivlen blev afklaret ved ministerens svar på spørgsmål nr. 22 stillet af Videnskabsudvalget den 24. maj 2006 i forbindelse med behandlingen af L219:

Spørgsmål

Er det hensigten med lovforslaget, at eventuel yderligere sortering af de leverede data - udover enten hele bruttodatastrømmen (svarende til aflytning) eller alle indeholdte ip-adresser i de udvekslede datapakker, såkaldt ip-til-ip (svarende til fremadrettet teleoplysning/aflytning uden indhold) - påhviler politiet som led i efterforskningen?

Svar:

Lovforslaget forpligter udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester til i forhold til aflytning at levere hele bruttodata-strømmen og i forhold til fremadrettet teleoplysning at levere alle indeholdte IP-adresser, MAC-adresser eller lignende i de udvekslede datapakker.

Der er således ikke tale om, at udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, i medfør af lovforslaget, skal sortere yderligere i en bruttodatastrøm.

Jeg skal i øvrigt henvise til min besvarelse af udvalgets spørgsmål nr. 6 til L 219.”

TI anmoder om, at 7.-8. afsnit på side 54 i udkastet slettes og erstattes af tekst, som angiver det præcise omfang af kravet, jf. ovennævnte svar på spørgsmål 22, således at der ikke på ny opstår tvivl om, hvorvidt udbydere er forpligtet til at sortere i en bruttodatastrøm. TI foreslår, at præcisering fx sker ved tilføjelse af tekst til 6. afsnit på side 54, så 6. afsnit alt i alt får følgende ordlyd:

”Adgang til fremadrettede teleoplysninger sker automatisk ved etablering af en aflytning og udleveres til politiet mod kendelse. For så vidt angår telefonitjenester, giver en aflytning således adgang til viden om A-nummer og B-nummer. For så vidt angår pakkekoblet datatransmission, herunder internetadgang, giver en aflytning i form af adgang til bruttodatastrømmen politiet mulighed for adgang til viden om, hvad kunden foretager sig via tjenesten. Lovforslaget forpligter udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester til i forhold til aflytning at levere hele bruttodatastrømmen og i forhold til fremadrettet teleoplysning at levere alle indeholdte IP-adresser, MAC-adresser eller lignende i de udvekslede datapakker (såkaldt IP-til-IP). Udbydere af

elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester er ikke i medfør af lovforslaget forpligtet til at sortere yderligere i en bruttodatastrøm”.

Ad bemærkninger til § 9 – masteoplysninger

På side 55, 3. sidste i udkastet til lovforslagsbemærkninger til § 9, anføres, at § 9 sikrer indgreb i form af ”fremadrettede tele- og masteoplysninger”.

Det bemærkes hertil, at begrebet i ”masteoplysninger” i lovforslag L219 fra 2006 blev brugt i flæng om ”udvidet teleoplysning” (= hvilke abonnenter er på en given mast) henholdsvis ”lokaliseringsdata” (= hvilke master benyttes af en given abonnent). Dette gav anledning til forvirring.

Der er derfor behov for en præcisering af, hvorvidt der med ”fremadrettet masteoplysning” på side 55 menes ”fremadrettet udvidet teleoplysning” eller ”fremadrettede lokaliseringsdata” (= Teleobservation). Det bemærkes, at fremadrettet udvidet teleoplysning, leveres i form af friske historiske oplysninger, jf. side 55, øverst i udkastet.

TI foreslår, at problemet løses ved at slette omtalen af masteoplysninger i 3. sidste afsnit på side 55, idet begrebet masteoplysninger ikke er et begreb, der indgår i hverken retsplejeloven eller teleloven.

Begrebet masteoplysninger benyttes igen på side 57 i udkastet i 1. afsnit af bemærkningerne til § 9, stk. 4 om straksudlevering af historiske teleoplysning og udvidet teleoplysning. TI foreslår, at begrebet masteoplysninger i denne sammenhæng erstattes af begrebet ”udvidet teleoplysning”.

Ad bemærkningerne til § 60 – positionsoplysninger for mobiltjenester

På side 122 sidste afsnit, sidste linje anføres vedrørende positionsoplysninger for mobiltjenester, at bidrag til stedbestemmelse af alarmopkald kan være ”afstandsmåling fra masten”.

TI bemærker hertil, at afstandsmåling fra masten i forbindelse med stedbestemmelse af alarmopkald fra mobiltelefoner vil være et nyt krav i forhold til gældende ret, som ikke har været drøftet med branchen.

Branchen kan alene støtte krav om stedbestemmelse, som kan opfyldes inden for de rammer (begrænsninger), som er sat af standarderne for offentlige mobiltelefonsystemer i deres basisudgave. De bemærkes i den forbindelse af afstandsmåling fra masten ikke er en mulighed i nævnte systemer.

TI finder det endvidere ikke rimeligt, at der via tekst i lovforslagsbemærkningerne lægges op til fastsættelse af nye krav, som ikke har været genstand for en forudgående teknisk udredning.

TI henstiller på den baggrund, at sætningen om afstandsmåling slettes fra side 122.

For god ordens skyld kan det tilføjes, at den udlevering af visse oplysninger om afstand fra masten, som teleudbyderne udleverer til politiet i forbindelse med teleobservation, jf. den foreslåede § 9, ikke kan ske i forbindelse med stedbestedelse af alarmopkald, bl.a. fordi der er tale om to forskellige situationer. Ved teleobservation kender man således på forhånd identiteten af den observerede, og der kan derfor foretages en opsætning i nettet, som tillader udtræk af aktuelle TA-værdier mv. med henblik på udlevering af visse oplysninger om afstand til masten. Ved alarmopkald er der derimod ikke en sådan forudbestemthed og positionsangivelse sker derfor udelukkende efter tabelopslag med henblik på overordnet positionsangivelse, som er mindre nøjagtig end afstandsoplysninger i forbindelse med teleobservation.

III Takstoplysningsfacilitet (§ 4)

Telekommunikationsindustrien har følgende bemærkninger til bemærkningerne til § 4 om regler om tilrådighedsstillelse af en takstoplysningsfacilitet (§ 4):

TI noterer med tilfredshed, at det fremgår af andet afsnit af de indledende til bemærkninger til § 4, at reglerne i bekendtgørelse udstedt med hjemmel i den foreslåede § 4 (udbudsbekendtgørelsen) som udgangspunkt ikke skal gå videre end de bagvedliggende EU-regler, og at danske regler kun vil blive fastsat, ”hvor der er påpeget særlige forbrugerbeskyttelseshensyn”.

TI bemærker i den forbindelse, at reglen om takstoplysningsfaciliteter i telelovens § 33, stk. 1-2, som er udmøntet i den gældende udbudsbekendtgørelse § 9, går videre end de bagvedliggende EU-regler uden at der er påpeget særlige forbrugerbeskyttelseshensyn eller behov herfor.

TI skal derfor beklage, at udkastet til lovforslagsbemærkninger på side 46, 3. og 4. sidste afsnit detaljeret beskriver muligheden for en fastholdelse af de danske særregler om takstoplysningsfaciliteter og endda beskriver detaljeret andre former for takstoplysningsfaciliteter end den i dag kendte. En sådan regel vil gå lagt videre end EU-kravene, der ikke stiller krav om en takstoplysningsfacilitet, der dækker alle numre.

TI er opmærksom på reglen i artikel 21, stk. 3, litra a i forsyningspligtdirektivet og den tilhørende betragtning 32 i direktiv 2009/126/EF om takstoplysning for numre og tjenester, hvor der gælder særlige prisvilkår, som IT- og Telestyrelsen ifølge lovforslagsbemærkningerne lægger op til at implementere i dansk ret med den foreslåede § 4, stk. 5. Efter TI's opfattelse omfatter EU-reglen kun eventuelle særlige tjenestekategorier med særlige prisvilkår – fx service900-tjenester, og dertil kommer, at EU-reglen ikke indeholder et direkte krav om tilrådighedsstillelse af en takstoplysningsfacilitet.

Den gældende regel om takstoplysningsfaciliteter i telelovens § 33 er fastsat som en skærpet dansk særregel i 2000 med udgangspunkt i den daværende forventede

indførelse af krav om krydsportering, jf. lovforslagsbemærkningerne fra 2000 (L248, side 84 og 94).

TI finder ikke, at der er grundlag for opretholdelse af krav om takstoplysningsfaciliteter for kald til almindelige telefonnumre, og der opfordres derfor til, at lovforslagsbemærkningerne om den hidtidige § 33 og takstoplysningsfaciliteterne udgår eller erstattes af en kortfattet omtale af muligheden for – indenfor rammerne af EU-reglerne – eventuelt at fastsætte krav om takstoplysning for tjenestekategorier med særlige prisvilkår, hvor taksering er højere end udbyderens normale listepreiser.

Hvis den danske særregel om generelle takstoplysningsfaciliteter imidlertid foreslås opretholdt, opfordrer TI til, at der i lighed med de gældende regler angives i lovforslagsbemærkningerne, at der ved fastsættelse af regler om takstoplysningsfaciliteter vil være tale om danske særregler, der går videre end EU's krav.

TI opfordrer endvidere til, at der i lovforslagsbemærkningerne gives en detaljeret begrundelse, hvorfor sådanne regler findes nødvendige, og hvem der i givet fald har påpeget særlige forbrugerbeskyttelseshensyn, jf. udkastet til lovforslagsbemærkninger på side 45 (andet afsnit i de indledende bemærkninger til den foreslåede § 4). TI vedlægger i den forbindelse kopi af TI's udtalelse til IT- og Telestyrelsen fra 23. april 2007, hvori der redegøres for, at branchen ikke mener, at der er behov for eller grundlag for at opretholde danske særregler om takstoplysningsfacilitet.

IV Service 900 nævnet

Telekommunikationsindustrien er imødekommende over for deregulering af service 900-området samt nedlæggelse af Service 900-Nævnet.

Det er nemlig TI's vurdering, at branchen i dag selv på betryggende vis er i stand til at varetage forbrugerbeskyttelsen på området via en brancheaftale i samme stil som den brancheaftale, der allerede findes på området for mobile indholds- og betalingstjenester.

I den forbindelse kan TI oplyse, at der for øjeblikket arbejdes på en brancheaftale på service 900-området, der skaber den videst mulige harmonisering mellem de nuværende regler på service 900-området og reglerne vedrørende mobile indholds- og betalingstjenester, herunder beløbsgrænserne på SMS-området.

For så vidt angår spørgsmålet om håndtering af forbrugerklager, er det TI's forståelse af dereguleringen, at det er Forbrugerombudsmanden, som fører tilsyn med området på samme måde som ved mobile indholds- og betalingstjenester, og at konkrete forbrugerklager behandles i Forbrugerklagenævnet.

For at sikre overgangen fra den eksisterende regulering af Service 900 området til deregulering foreslår TI, at Videnskabsministeren gives bemyndigelse til at ophæve den eksisterende regulering, når branchen meddeler, at man har indgået en brancheaftale.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ib M. Tolstrup'. The signature is fluid and cursive, with the first letter 'I' being particularly large and stylized.

Ib M. Tolstrup